

Kopi: Rasmussen
NT

ADVOKATFIRMAET
RASMUSSEN & BROCH

Meland kommune
Postboks 79
5906 FREKHAUG

MELAND KOMMUNE	
Rådmannskontoret	
13 JUL 2009	
L.no	09/9815
Ark.	548/634
Saksid	07/1525-11

ADVOKAT RASMUS S. BROCH
ADVOKAT GUNNAR A. HAAHJEM
ADVOKAT AGNAR E. SUNDBOTTEN
ADVOKAT SVEND A. LERRING
ADVOKAT OLE KVELSTAD
ADVOKAT KARSTEN SOLBERG
ADVOKAT KNUT-TERJE WINTHER-SØRENSEN
ADVOKAT ANNE CATHRINE E. BERG

ADV.FLM. ØYSTEIN IDEN KNAG

Bergen, 10.07.2009

Att.: Ordfører Nils Marton Aadland
Varaordfører Jarle Vikebø

SALAR BRUK AS – INNTAKSLEDNING FOR PRODUKSJONSVATN

Det vises til hyggelig møte 29.06.2009 der Salar Bruk AS var representert ved Øyvind Holsen og undertegnede. Som avtalt gis herved en redegjørelse for de tiltak som er gjort i forbindelse med inntaksledningen for produksjonsvatn til settefiskanlegget i Rylandsvågen etter at Meland kommune sin Komité for kommunalteknikk, miljø og landbruk tok ledningen i øyensyn i september 2007. Komiteen kom som kjent til at inntaksledningen ikke er lagt slik at den er skjult, og Meland kommunestyre traff den 10.10.2007 vedtak om å be NVE sørge for at ledningen blir lagt i tråd med vilkårene i konsesjonsvedtaket av september 2001.

Aksjene i Salar Bruk AS ble solgt til Alsaker Fjordbruk AS som overtok virksomheten som ny konsesjonær i desember 2007. Kjøpsavtalen inneholder bestemmelser om at selgerne skal sørge for å komplettere utbyggingen av anlegget med alle offentlige og private tillatelser også etter at kjøper har overtatt. Selgerne blir derfor direkte berørt, økonomisk og på annen måte, av at NVE sine vedtak om at inntaksledningen er lagt ned i samsvar med konsesjonsvilkårene så langt mangler stadfesting fra Olje- og Energidepartementet. Undertegnede advokat representerer i utgangspunktet selgerne, men ivaretar også nåværende konsesjonær sine interesser i den aktuelle sak.

Som kommunen kjenner til, gjelder ikke Plan- og Bygningslova i den aktuelle sak. NVE som er ansvarlig faginstans i saker under Vassressurslova har ved tre forskjellige anledninger erklært at inntaksledningen må sies å være lagt ned i samsvar med konsesjonsvilkårene fra 2001.

Første gang saken ble behandlet var i forbindelse med revisjon av anleggsarbeidene som ble arrangert i april 2007. En revisjonsgruppe bestående av ingeniører fra NVE Førde og NVE Oslo foretok befarings og inspeksjon av anlegget 17.04.2007. I brev av 24.04.2007 konkluderte gruppen på følgende måte med hensyn til trasé på inntaksledningen:

"Vasslaget og Grunneigarlaget peikar på at det i konsesjonen står at vassleidningen skal gravast/sprengjast ned i grunnen og at dette vilkåret mellom grunneigarane har vore tolka slik at leidningen også skulle dekkast heilt til. Den ferdig utlagde ledningen ligg delvis nedgraven i vatnet og er delvis nedsprengt

under og forbi den gamle vegbrua. Den ligg på heile strekninga under vatn og på aktuell djupne, men den er ikkje dekkja over med massar og er såleis synleg, spesielt i området ved brua.

NVE kan vera samd med grunneigarane i at ei meir omfattande tildekking av røyrlodningen ville vore positivt. Det er likevel NVE si vurdering at arbeidet med lodningen er akseptabelt utført i høve til krava etter konsesjonsvilkåra. For strekning der lodningen er lagt gjennom opning under vegbrua, blir det frå NVE si side også lagt vekt på at det i omsynet til vegbrua sin stabilitet og utforming, var anleggstekniske utfordringar som gav avgrensingar i høve til utsprenging og djupne på grøfta."

NVE sitt vedtak ble som kjent påklaget av Midtre Holsnøy Grunneigarlag, og saken ble lagt frem for Olje- og Energidepartementet. I sin vurdering av klagen og innstilling til departementet har NVE nok en gang gitt uttrykk for at inntaksledningen må ansees å være lagt i samsvar med konsesjonsvilkårene. I brev av 07.12.2007 til Olje- og Energidepartementet har NVE konkludert med følgende:

"NVE har ikkje funne at det ligg avgjærande føringar til løyvet av 07.09.2001 til regulering og uttak av vatn frå Rylandsvassdraget som skulle tilsei at tiltaka ikkje er gjennomført innfor ramma av vilkåra i løyvet eller detaljplanar som er godkjend. Det er NVE si vurdering at verknaden av tiltaket så langt, både i forhold til fordeler og ulemper, er i samsvar med det NVE drøfta i "Bakgrunnen for vedtaket" datert 07.09.2001."

I brev fra Olje- og Energidepartementet av 15.08.2008 har departementet anført følgende:

"Departementet finn at vilkåret om nedgraving av vassleidningen er satt for å sikre at røret ikkeje vert synleg. Det er mogeleg at føremålet med nedgravinga i nokon grad kunne ivaretakast ved ei nedsenking av vassleidningen. Med bakgrunn i den klare føresetnaden i vilkåra om at lodningen skal sprengjast/gravast ned i elvelaupet, finn departementet likevel ikkje å kunne tolke løyvet slik at ei nedsenking under vatn oppfyller vilkåra i løyvet på dette punktet. Departementet legg på same tid til grunn at ytterlegare tiltak ikkje må føre til andre monalege skader eller ulemper i vassdraget.

Den vidare oppfølginga av saka må handsamast av NVE med sikte på å finne ei løysing innanfor løyvet som tek vare på omsynet til ålmenta og tiltakshavar ut frå tilhøva i vassdraget no."

Departementets anførsler kan tyde på at det foreligger en misforståelse omkring lodningens plassering. Det tales om nedsenking under vatn uten sprenging og nedgraving. Dette beror sannsynligvis på fotomateriale som ble fremlagt av klager i forbindelse med klagesaken. En del av dette materialet viser lodningen før den var nedsenket og lagt på plass i elveløpet, og

var vesentlig mer synlig enn i dag. Departementets saksbehandlere har ikke selv tatt ledningen i øyensyn.

Realiteten er at det ble det foretatt betydelig utsprenging og fjerning av løsmasser fra elvebunnen før ledningen ble lagt ned i 2006. Til sammen 7 600 kbm. ble fjernet. Størstedelen av ledningen som til sammen måler 1 200 meter ble derved liggende så pass dypt i midtålen at den ikke var synlig fra land.

Det ble også foretatt boring og sprenging under de to bruene ved Rosslund skule. Borehullene langs midtålen er ca. 4 meter lange. Den kanalen som ble skutt ut var imidlertid ikke bred nok til å romme ledningen som har en utvendig diameter på 110 cm. Under forsøk på å utvide kanalen i bredden ved utsprenging på sidene oppsto det problemer. Brofundamentene, særlig under gamlebrua, sto i fare for å bli ødelagt. Gamlebrua representerer som kjent et verdifullt kulturminne, og entreprenøren Djønne Maskin AS frarådte ytterligere utsprenging. Løsmasser ble imidlertid fjernet, og ledningen ble liggende ca. 90 cm. under vannspeilet ved normalvannstand.

Ledningen er festet til betonglodd for å hindre oppdrift. Dette ble gjort ved bruk av stropper som ble lagt rundt ledningen og festet i lodd under ledningen. Stroppene hadde opprinnelig en orange farge som gjorde at ledningen ble synlig, særlig på strekningen under bruene. Den tidligere konsesjonæren gjorde regning med at denne fargen ville forsvinne etter hvert på grunn av tilgroing av mudder langs ledningen, noe som langt på vei vist seg å være tilfelle. Imidlertid kunne de orange stroppene fortsatt skimtes enkelte steder høsten 2008, og den tidligere konsesjonæren i samråd med nåværende konsesjonær gikk derfor til det skritt å dekke til stroppene på den strekningen der de fortsatt var synlig. Man benyttet et dykkerfirma som plasserte spesiallagete, vannbestandige lerretsremser av mørk farge rundt stroppene slik at disse gikk i ett med ledningen. Etter dette er ledningen ikke lenger synlig fra veien, og den kan bare så vidt skimtes dersom man står på brua og ser rett ned i vannet.

NVE har i oppfølging av dette foretatt en ny vurdering av inntaksledningens plassering slik Olje- og Energidepartementet har bedt om, og konkluderer med følgende i brev datert 17.03.2009 til departementet:

“Det er NVE si vurdering at tiltaka som no er gjennomført frå konsesjonæren si side, jf. omtale i brev datert 28.10.2008 og 20.01.2009 frå Salar Smolt AS v/Advokatfirmaet Rasmussen & Broch, i rimeleg grad betrar situasjonen i høve til slik den kunne oppfattast rett etter at utbygginga var gjennomført.

Utvida tiltak som som overfylling/attfylling av delar av kanalstrekninga med løausmasser, vil kunne gje uheldige verknader på vasstandstilhøve i Rylandsvatnet ved flaum, og NVE finn ikkje å kunne tilrå eit slikt tiltak. NVE kan heller ikkje tilrå ytterlegare senkingstiltak for å legge vassleidningen til eit nivå under kanalbotnen.”

Dette er altså tredje gang NVE konstaterer at ledningen må ansees å tilfredsstille konsesjonsvilkårene. I sin underliggende begrunnelse har NVE lagt vekt på at demping av uheldige flaumtilhøve i Rylandsvatnet har vore et sterkt fokusert tema, og at tildekking av ledningen i det aktuelle området vil føre til nye flaumer.

Før arbeidet med utsprenning var påbegynt eksisterte det naturlige terskler med svært lav vannstand i tørre perioder. Tersklene forårsaket oppstuing av vann og skapte flaum lenger oppe i vassdraget. Et vilkår for å kunne iverksette anleggsarbeidene langs elva var at det ble foretatt en hydraulisk modellering av Rylandsvassdraget med det for øye at avløpsforholdene skal være tilstrekkelige til at en 100-års flaum i vassdraget ikke medfører høyere oppstuing av vannstanden enn til kote 9,70. Dette betinger en lysåpning på 13,5 kvm. i snitt langs Rylandselva i følge de beregninger som ble foretatt av NVE, og tersklene måtte fjernes. Ved tildekning av ledningen under bruene vil lysåpningen igjen ligge langt under dette nivå.

NVE viser ellers til at gjennomføring av endå meir omfattande anleggsverksemd med nedsprenning og utgraving av massar vil være eit urimeleg kostbart og svært omfattande arbeid som står i misforhold til det som kan oppnås.

Det er fra konsesjonærens side sterkt ønskelig at representanter fra Meland kommune på nytt foretar en inspeksjon av vassdraget for å vurdere ledningens synlighet på dette stadium. I tillegg til at ledningen er bedre kamuflert er det, som Meland kommune kjenner til, foretatt opparbeidelse og beplantning av området som grenser til elva. Området har således gjennomgått en betydelig oppgradering i forhold til situasjonen slik den var før anleggsarbeidene med nedlegging av inntaksledningen ble påbegynt. Det er opparbeidet gangsti langs deler av elva. Konsesjonæren har også bekostet opparbeidelse av gangvei fra hovedveien og ned til det område der man hadde riggeplass under arbeidet med ledningen. En slik gangvei vil gjøre området enda bedre tilgjengelig for almenheten. Ferdsel for almenheten er imidlertid betinget av den private hjemmelshavers samtykke eller ekspropriasjon, og det er inntil videre lagt et tynt lag med jord over gangveien etter grunneiers ønske.

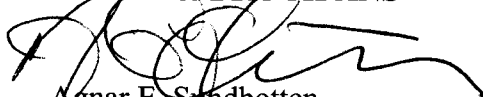
Vi finner også grunn til å peke på tilgjengeligheten med båt langs elva. Før anleggsarbeidene var påbegynt var elvestrekningen nærmest utilgjengelig selv med kajakk eller kano. I dagens situasjon kan man ferdes fritt helt ned til demningen med motorisert fartøy, forutsatt elektrisk fremdrift.

Avslutningsvis nevnes at utvidet kapasitet på settefiskanlegget til Salar Bruk AS, der ny inntaksledning inngår som et sentralt element, har ført til økning av stabile arbeidsplasser i Meland kommune.

Det er så vel tidligere som nåværende konsesjonærs håp at Meland kommune finner den nåværende situasjon tilfredsstillende slik at kommunestyret velger å sette til side sitt vedtak av 10.10.2007 som gjengitt i brev fra Ordføreren til Olje-og Energidepartementet av 28.05.2009.

Vi står gjerne til tjeneste med nærmere opplysninger dersom dette er ønskelig.

Med vennlig hilsen
RASMUSSEN & BROCH ANS

Agnar E. Sundbotten